

Bil 2

Tillhör kommunfullmäktiges
1 Norrtälje kommun beslut

1978-11-28 § 309

Bengt Strandberg
Sekreterare

INKOM 110821-

24 JAN. 79 0135 79

LÄNSSTYRELSEN
STOCKHOLMS LÄN

Beskrivning tillhörande förslag till stadsplan för Görla industriområde, etapp I, omfattande bl a delar av fastigheterna Görla 11:1, Mellinge 1:4 m fl i Frötuna socken i Norrtälje kommun, upprättat å stadsarkitektkontoret, Norrtälje i maj 1978. Reviderat i september 1978.

Planförslaget åskådliggöres å stadsplanekarta med tillhörande stadsplanebestämmelser. Förslagets bakgrund belyses dessutom av en senast i december 1976 reviderad dispositionsplan för Görlaområdet. Som bilagor redovisas även den äldre icke reviderade dispositionsplanen med yttranden från vissa berörda organ och sammanslutningar. Vidare redovisas en tidigare föreslagen tidplan för Görlaområdets utbyggnad.

Planområdet är beläget söder om Norrtälje i en sydostsluttning ner mot sjön Limmaren. Området tangeras i norr av Europaväg 3 i ny sträckning. Planområdet utgör en mindre del (18,3 hektar) av planerade Görla industriområde och innefattar övervägande kommunägd mark, som i en första utbyggnadsetapp tänkes upplåten för bebyggelse. I kommundelsplan och dispositionsplan har totalt cirka 45 hektar industrimark planerats i Görlaområdet. Ett tiotal hektar mark härav utgör dock privatägd mark belägen på ömse sidor om och närmast Europaväg 3. Sammantagen med befintlig och i kommundelsplanen förutsedd bebyggelse torde ca 49 hektar mark komma att detaljplanläggas.

Trots det korta avståndet till stadskärnan, ca 2 km, ligger planområdet liksom närliggande bostadsområde, synbarligen av topografiska omständigheter, tydligt avskilt från Norrtäljes bebyggelse. Den lägsta marken i Kvisthamravikens dalgång liksom den i söder angränsande branta norrsluttningen torde ha motverkat bostadsbebyggelse i detta mellanliggande område.

Planeringsförutsättningar

Till grund för planläggningen föreligger dels av kommunfullmäktige i december 1975 antagen kommundelsplan, dels en dispositionsplan för Görlaområdet, godkänd av kommunens planeringskommitté i november 1976. Området redovisas även som arbetsområde i förslag till regionplan 1978. I juni 1978 förvärvar kommunen den Kronans mark i Görlaområdet, som berörs av förevarande planer. Därmed äger kommunen all planerad industrimark mellan avgränsande vägar i norr och uppfartsvägen mot Mellingeholm i Söder. Mellingeholmsområdet förväntas även fortsättningsvis komma att nyttjas som övningsområde av Roslagens luftvärnsregemente (Lv 3).

Befintliga förhållanden

Utmärkande för landskapet inom Görlaområdet är samhörigheten med sjön Limmaren, i förhistorisk tid en väl skyd-

INKOM 110821-

24 JAN 79 0135 79

LÄNSSTYRELSEN
STOCKHOLMS LÄN

dad havsvik. Från den öst-västliga höjdsträckningen i norr varmed distansen till Norrtälje och Norrtäljeviken markeras, faller odlingslandskapet mjukt ner mot den relativt grunda sjön, här och var omslutande trädbevuxna berg och moränholmar. Såväl söderut som österut från Görslaområdet vidtar en mer kuperad landskapstyp.

Särskilt intresse tilldrar sig här Mellingeolm med den av majestätiska ekar prydda gårdshöjden vid Limmarens västra strand. Gården Mellinge utgjorde under stormakts-tiden ett frälsesäteri. På senare tid brukad som gemen jordbruksfastighet inköptes densamma av Kronan 1953 som övningsområde för Roslagens luftvärnsregemente. Park-karaktären kring den numera rivna gårdsbebyggelsen är påtaglig. Den relativt ostörda miljön här och ner mot sjön uppvisar dessutom ett rikt fågelliv.

De odlingsbara delarna av landskapet i Görslaområdet brukades sannolikt redan i förhistorisk tid. Det stora antalet fornlämningar, som uppdagats framför allt i sådan terräng, där plögen gjort halt, visar att människor i gemenskap under mycket lång tid levt och verkat i detta område. De båda byarna Görsla och Östhamra synes före laga skiftets tidevarv ha utgjort den egentliga bebyggelsen i Görslaområdet. Görsla by i form av ett par husklungor i området mellan den gamla resp den nya sträckningen för Europaväg 3 ett par hundra meter väster om korsningen mellan dessa vägar. Östhamra by en km rakt öster därom, ett fåtal väl samlade hus, vackert belägna på ryggen av en bergtunga, som norrifrån skjuter fram något hundratal meter i Limmaren. Östhamra by grävdes ut av arkeologer 1976 till följd av vägbygget Norrtälje-Kapellskär.

Dispositionsplanen för Görslaområdet har studerats i relation till här förekommande registrerade fornlämningar av länsantikvarien. Dennes yttrande över planen har föranlett revidering i densamma 1976-12-06. Inom det aktuella planområdet förefinns enbart ett känt gravfält i anslutning till en kulle i planområdets östra del. Terrängen och växtligheten i detta område besitter sådana estetiska värden, att området också av den anledningen bör definieras som naturpark. Nämda gravkulle erhåller därvid en naturlig och väl tilltagen skyddszon mot industriområdet i väster.

Större delen av den gamla åkermarken i Görslaområdet brukas fortfarande. Undantagen härifrån är för närvarande betesmark väster om planområdet och den av Brukshundklubben arrenderade marken. Egentlig skogsmark i Görslaområdet förekommer inte söder om Europaväg 3. Mindre skogspartier förekommer dock på berg och moränkullar, i branta slänter samt på annan mark som av olika skäl sedan längre tid tillbaka inte odlats.

De geotekniska förhållandena i Görslaområdet har översiktligt kartlagts genom flygbildtolkning. Härav har framgått, att områdets sydligaste del, söder om det aktuella planområdet, omfattar mark som bör undersökas närmare, innan detaljplanen slutgiltigt utformas. Sådan undersökning förberedes för närvarande.

Planområdets norra del genomkorsas av väg 1149 som tidi-

INKOM 110821-

24 JAN. 79 0135 79

LÄNSSTYRELSEN
STOCKHOLMS LÄN

gare utgjorde del av väg E3. Vägens funktion som genomfartsled bör, anser vägförvaltningen, upphöra.

Befintlig bebyggelse inom planområdet består av två små enkla träbyggnader, dels ett litet från Hemvägen i Norrtälje utflyttat f d bostadshus, nu beläget ca 150 meter nordväst om gravkullen, utnyttjat som klubbhus av Norrtälje motorklubb, dels en enkel trälänga belägen i planområdets västra kant ett 100-tal meter söder om väg 1149, också ett klubbhus ägt och nyttjat av Roslagens Brukshundklubb.

Två av Älvkarleby kraftverk ägda kraftledningar (ÄL 241 och 242) löper på stolpar längs södra sidan av väg 1149 från kustvägen (väg 276) fram över Europaväg 3. Härfter löper ledningarna vidare österut bl a över ett i dispositionsplanen angivet exploateringsområde (Östhamra 1:6) för bostadsbebyggelse. Framför allt norr om Europaväg 3 kommer dessa luftledningar att medföra omläggningskostnader och komplikationer i samband med förestående nyexploatering. Av dessa skäl föreslås, att hela linjesträckningen inom Görlaområdet kablas i mark, exempelvis på sätt framgår av plankartan. Också övriga inom planområdet förekommande luftledningar förutsättes i erforderlig omfattning ersätta av markkablar.

All planerad industrimark inom det aktuella området med undantag för del av Görla 1:11, ägs numera av kommunen. Detta gäller för övrigt all planerad industrimark söder om väg 1149. Närmast norr om väg 1149 utgör stora delar av det planerade industriområdet privatägd och kyrklig mark. Detta förhållande, liksom antikvariska, miljömässiga och avloppstekniska aspekter, talar för att detta område från och med befintlig bebyggelse i Görla by och västerut, endast i sista hand kommer att detaljplaneras för industriändamål. Övriga delar av Görla industriområde avses dock detaljplanerat i ett sammanhang.

Planförslaget

Planförslaget redovisar sex regelbundet ordnade industri- kvarter å kommunägd mark i princip enligt dispositionsplanens mönster. Undantag härifrån utgör dels industri- kvarteret mellan vägarna E3 och 1149, innefattande såväl privatägd som kommunägd mark, dels industri- kvarteret i planområdets nordöstra del. Detta kvarter har av miljö- skäl kortats av och förskjutits västerut. Till skydd för gravkullen och värdefull naturmiljö i planområdets östra del har ca 3 hektar naturpark redovisats. I parkom- rådet ingående åkermark bör utan hinder härav kunna brukas på sedvanligt sätt.

Korsningen mellan väg 1149 och den planerade industritill- farten har i förslaget utformats så, att väg 1149 ansluter till industritillfarten, som i sin tur ansluter till väg E3. Den härmed fastlagda av vägförvaltningen påbjud- na rangordningen understryks också av föreslagna lutnings- förhållanden.

Den till Europaväg 3 anslutande nord-sydliga industri- tillfarten har givits en sträckning, som underlättar al- ternativ användning av det söder om naturparken planerade

INKOM 110821-

24 JAN. 79 0135 79

LÄNSSTYRELSEN
STOCKHOLMS LÄN

campingområdet. I denna gata dras även huvudavloppsledning och tryckavloppsledning för Görlaområdet. Ledningsknippet måste dock av lutningsskäl genomkorsa industrikvarteret i planområdets nordöstra del. Via planerade ledningar i väg 1149 och Bolkavägen ansluter VAnätet i Görla till huvudnätet i Norrtälje. Pumpstation för avloppsvatten planeras söder om planområdet strax norr om Mellingeholm.

Byggnadshöjden inom planområdet föreslås begränsad till åtta meter för de tre nordligaste kvarteren och elva meter för övriga tre kvarter i söder.

Några skyldigheter avseende skyddsrum anses enligt gällande skyddsrumspan för Norrtälje inte föreligga för Görlaområdet.

Samråd

Detaljplanearbetet har föregåtts av utredningsarbete kring dispositionsplanen för Görlaområdet. Härvid har samråd skett bl a med länsstyrelsen, vägförvaltningen, fortifikationsförvaltningen, Frötuna-Rådmansö pastorat, Limmarens fiskevårdsförening m fl. Kopior av skriftliga yttranden från dessa organ och sammanslutningar liksom ursprunglig och reviderad dispositionsplan medföljer föreliggande förslag som bilagor. Vid en jämförelse mellan dispositionsplanen av 1976-06-15 med föreliggande planförslag och revideringen av dispositionsplanen 1976-12-06 framgår att ifrågavarande erinringar, på väsentliga punkter beaktats.

Norrtälje i maj 1978

Björn Cederström
Stadsarkitekt

Ove Lundberg
Stadsplaneingenjör

Tillägg till beskrivning

Med anledning av muntligt framförd erinran från vägförvaltningen har förslaget reviderats. Revideringen syftar till en bred planerad skyddszon på genomfartsledens södra sida inom vilken inga byggnader, reklamanordningar, upplag eller parkering får anordnas. Härav berörd enskild markägare har tagit del av revideringen.

Norrtälje i september 1978

Björn Cederström
Stadsarkitekt

Ove Lundberg
Stadsplaneingenjör